

Berthelsen: I Anledning af de Udtalelser, som fremkom fra det ærede 1ste Medlem for 9de Kreds (Stilling) og til Dels ogsaa fra det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen), angaaende Bestemmelsen om Amsraadenes Ret til at nægte Sogneraadene Tilladelse til at bevilge Midler til „de fattiges Kasser“, skal jeg minde om, at det, der foreslaas, jo kun er, at Loven af 1856 bliver bestaaende fuldstændig uforandret, og Spørgsmaalet i Øjeblikket er da dette: Skulle vi vedtage et Forslag som det foreliggende om et Tilskud af Statskassen indtil $\frac{1}{3}$ af Kommunernes Tilskud, eller skulle vi ikke? Det er det, der stemmes om i Øjeblikket, og naar man har Valget mellem at faa dette vedtaget eller intet at faa, foretrækker jeg absolut det første og anbefaler derfor at stemme for det. Det er, som sagt, ikke noget nyt, der foreslaas, vi fastholde kun det, der staaer i Loven af 1856.

Estrup: Jeg vil kun gøre ærede Medlemmer opmærksomme paa, hvad de maaske ikke tidligere have haft Øje for, at Loven af 6. Juli 1867 ikke, som man kunde ledes til at antage, efter den Udtalelse, som faldt angaaende mit Forhold til denne Lov, indeholder nogen særlig Undtagelsesbestemmelse med Hensyn til „de fattiges Kasser“. Det ved den højtærede Minister selvfølgelig meget godt; jeg henvender mig altsaa kun til ærede Medlemmer i Salen. Loven af 6. Juli 1867 om Landkommunernes Ordning nævner kun i § 26 blandt en Række Ting, som Sogneraadene skulle have Amsraadenes Samtykke til at bidrage til, ogsaa de fattiges Kasser, private Sygekasser, Alderdomskasser, Begravelsesselskaber o. desl., det er altsaa meget langt fra, at Loven af 6. Juli 1867 særlig har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Fattiggasserne. Jeg tvivler ikke om, at den ærede Indenrigsministers Hukommelse er stærkere end min — af gode Grunde, da han er en saa ung Mand sammenlignet med mig; men jeg maa vedkende mig, at jeg intet mindes fra Forhandlingerne i sin Tid, angaaende, hvorvidt Styrelsen af „de fattiges Kasser“ skulde paavirkes særlig af Bestemmelsen i § 26. Jeg mindes ikke, hvad jeg har udtalt derom, men dersom jeg ikke har udtalt noget om Nødvendig-

heden af en Omorganisation af Kassernes Styrelse, ja, saa kunde det jo forklares derved, at man overhovedet ikke i 1867 havde nogen Anelse om, at man kunde komme ind i saadanne Tilstande som dem, man lever i nu i det Herrens Aar 1904. Det vilde være en ret naturlig Forklaring af, at det, man den Gang ansaa det for overflødig at træffe Bestemmelse om, nu giver Anledning til Tvivl. Som Forholdene i Øjeblikket ere, er man fuldt berettiget til at sige, at den bestaaende Styrelse er utilstødelig lige over for Hjælpekasser, der bæres næsten udelukkende af Skatteydernes Bidrag og i saa stort et Maal og Omfang, som intet Menneske den Gang drømte om. Det, man den Gang tænkte paa, var frivillige Bidrag, hvad der ogsaa fremgaar af, hvad der blev ydet i de nærmeste Aar derefter. Det var jo kun ganske ubetydelige Beløb, som man ikke kunde have Betænelighed ved at stille til Kassernes Disposition. Nu er det en helt anden Sag, men, som sagt, jeg beder undskyldte, om min Hukommelse ikke har været lige saa god som den ærede Ministers paa dette Punkt. Jeg mener, at Sagens Realitet maa bedømmes under Hensyn til den Udvikling, der har fundet Sted fra 1867 til 1904.

Indenrigsministeren (Enevold Sørensen): Det, der var under Forhandling ved Landkommunalloven af 6. Juli 1867, var ikke blot dette, om „de fattiges Kasser“ skulde nævnes mellem en Række andre forskellige Velgørenhedsværker, men selve det principielle Spørgsmaal, om Kommunerne fremtidig skulde have Ret til at yde Bidrag til disse Kasser. Det var ikke foreslaaet af Regeringen, men det blev under Sagens Behandling foreslaaet af Udvalget, og det fandt Støtte af den daværende Indenrigsminister, det ærede 11te kongevalgte Medlem (Estrup). Der rejstes mod Forslaget de samme Indvendinger, de samme Betæneligheder, som vi for nylig atter have hørt her i dette Ting, at de fri Fattiggasser ene vare baserede paa frivillige Bidrag og derfor ikke burde have Tilskud af Skatteydernes tvungne Skatter. Men da udtalte den daværende Indenrigsminister, at han saa ingen Betænelighed ved, at der af Kommunernes Kasse kunde